

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Jure Rerum Ecclesiasticarum Ad Germaniae Catholicae
Principia Et Usum Pars ...**

Complectens Sectionem III. & IV.

Zech, Franz Xaver

Ingolstadii, 1762

Titulus XIV. De quasi Contractibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68067](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68067)

TITULUS XIV.
DE QUASI CONTRACTI-
BUS.*Confer. Lib. 1. Decretal. tit. 31.
Sext. tit. 18.*

§. 365.

*Quasi
Contra-
ctus sunt* **D**ictum hucusque de Contracti-
bus, qui ex vero naturali con-
sensu oriuntur: nunc agendum de
quasi Contractibus, qui constant
Consensu a Lege, æquitatis causa
ficto. Hinc quasi Contractus dici
solet, Negotium quoddam, quo
quis alteri sine conventionem obliga-
tur. Talis est Negotiorum gestio,
Tutelæ administratio, Communio
rei, Aditio hæreditatis, Solutio in-
debiti 43.). Ubicunque de Contra-
ctibus in Legibus Municipalibus aut
Sta-

43.) De his agit totus Titulus Inst. de
obligat. quæ quasi ex Contract. nasci
videantur Commentarii in hunc titulum.
Alia quædam negotia, quæ huc refer-
ri possunt, enumerat BOCERUS in Com-
ment. ad Leg. Contractus. 23. ff. de
R. J. cap. 1. in fin.

De quasi Contractibus. 565

Statutis aliquid disponitur, idem in quasi Contractibus, si modo eadem ratio vigeat utrobique, valere ac procedere debet 44.).

§. 366. Prima quasi Contractus *I. Negotiorum* species est *Negotiorum gestio*, quando quis alterius absentis & ignorantis *gestio*, negotia sine mandato utiliter gerit. Facile ex hac definitione se prodit differentia inter *negotiorum gestionem*, & inter verum Contractum *Mandatū* 45.). Ex hoc quasi Contractu duplex nascitur actio, una Directa, altera Contraria. *Directa* datur domino rei gestæ adversus ipsum gestorem, ad hoc ut gestionis sive actus sui rationem reddat, quodque ex negotio domini percipit lucri & commodi, hoc omne ei restituat, damnumque quod negligentia ipsius, culpa vel dolo datum est, resarciat. De levissima autem culpa teneri negotiorum gestorem, communior est *fen-*

44.) Quomodo & quando argumentum a Contractibus ad quasi Contractus procedat, docet NICOLAUS EVERHARDUS in Topicis Legalibus, in loco *Contractibus ad quasi Contractus.*

45.) De hoc supra Tit. VII.

sententia, cum Imperator JUSTINIANUS 46.) *exactissimam* requirat diligentiam, cui culpa levissima opponi solet: cum enim negotiorum gestor sua sponte, non rogatus se negotio offerat, sane in plus tenetur, quam alias negotium pati videtur, addit tamen Imperator limitationem, *si modo alius diligentior commodius administraturus esset negotia*. Videtur itaque sufficere, si ea adhibeatur diligentia, qua majorem nemo alius adhibiturus esset. Insuper *si affectione coactus, ne bona mea distrabantur, negotiis te meis obtuleris, equissimum est, dolum duntaxat te prestare* 47.).

Ex qua obligatur Gestor, §. 367. Casum fortuitum negotiorum gestor regulariter non praestat: praestare eum tamen tenetur, si tale negotium suscipiat, quod dominus non solitus erat gerere: si casui fortuito causam praestiterit & occasionem: si speciali pacto casum fortuitum in se receperit: aut si negotium non propter utilitatem domini, sed sui lucri causa gesserit,

§. 368.

46.) §. 1. Inst. de obligat. quae quasi ex contr. nasc.

47.) L. 3. §. 9. ff. de Negot. gest.

§. 368. Contraria Negotiorum gestorum Actio tribuitur ipsi gestori *Et dominus rei gesta.* contra dominum, ad præstandum, quidquid gestionis ratione ille utiliter impendit, vel amisit. Interdum dominus non obligatur, veluti si te prohibente negotia tua quis gesserit; aut quisquam alius gratis in negotia tua sumptus facere paratus fuerit; vel gestor animo donandi sumptus pro altero fecerit, puta pietatis affectione ac respectu, vel amicitia ductus, aut officii & obsequii ratione; vel si gestor voluptuarias tantum, & minime utiles expensas fecerit. Sufficit autem, si ab initio utiliter factæ sint, etsi postea negotium fortiatur contrarium eventum.

§. 369. Secunda species quasi Contractus est *Tutela administratio.* Nihil quidem inter Tutorem & Pupillum actum, nihil tractatum est, & ideo verus Contractus non intercedit: nihilominus ob utilitatem publicam ex utriusque parte fingitur quidam consensus intercedere; ac proinde obligatio ex tutelæ administratione descendens, ex quasi Contractu procedere dicitur, quo Tutor

tor ad personam, & consequenter etiam res Pupilli fideliter gerendas constitutus obligatur.

*Ex qua
oritur
duplex
actio.*

§. 370. Promanat inde Actio Tutelæ Directa & Contraria. *Directa* Pupillo, finita demum tutela, competit contra Tutorem, ut administrationis suæ rationem reddat 48.). In hanc Actionem regulariter venit dolus, lata & levis, non item levissima culpa Tutoris. *Contraria* Tutelæ actio Tutori datur in adultum jam pupillum, de his, quæ propter tutelam absunt, dummodo ex officio sumptus fecerit, vel obligatus sit. Sicut enim lucrum facere ex tutela tutor non debet, sic neque damnum sentire 49.). Actio hæc Tutelæ est perpetua, daturque hæredi &

48.) Juxta Leges Imperii Tutores ad requisitionem Magistratus singulis annis calculum administrationis ponere coguntur, Reform. Polit. Augustæ 1548. Tit. 31. §. 3. Item Francofurti 1577. Tit. XXXII. §. 3.

49.) De modo & æstimatione impensarum pupillarium tractat JOAN. GARSIAS in tract. de Expens. & Meliorat. c. 20.

De quasi Contractibus. 569

& in hæredem, ceterosque successores. Salarium tamen pro administrationis opera Tutor hac actione petere non potest, nisi sit ab eo, a quo datus est, constitutum.

§. 371. Tertia quasi Contractus *III.*
species est *Communio Rerum*, qui sine *Commu-*
Societate, & sine mutuo consensu *nio re-*
50.) , sed ex Legato, Donatione, *rum,*
vel hæreditate pluribus relicta exoritur, obligatque unum alteri ad res communes, sive autoritate Judicis, sive accepto Arbitro, sive per sortem dividendas, & personales quasdam præstationes.

§. 372. Alia est *Communio Familix, Vel Familiæ;*
uti inter cohæredes, ex qua nascitur *Familiæ*
Familiæ herciscundæ actio, ad res, quæ a defuncto profectæ sunt, dividendas, & ad præstationes quasdam personales, e. g. circa bona profectitia liberis præstanda; circa fructus ab uno hæredum perceptos; circa sumptus bona fide in rem hæreditariam factos, circa damna ab
O o uno

50.) Uti notatum supra Tit. 12. §. 346.
De Jure Rer. Eccles. Pars poster.

uno hæredum in commune tolerata,
aut culpa levi illata.

Vel re- rum sin- gulari- rium. §. 373. Alia est *Communio Rerum singularium* inter eos, quibus quocumque modo res singulæ communiter obvenerunt, veluti titulo Legati, Donationis, vel etiam Casu. Hujus *Communio* obligatio iterum duas causas continet, rerum scilicet *communium* divisionem & præstationes quasdam personales. Si res *communis* divisionem commode recipiat, partes ejus singulis adjudicandæ sunt: si commode dividi nequeat, tunc ea res tota uni adjudicari debet, & is invicem alteri certam pecuniam, vel aliud æquivalens præstare debet. Præstationes personales consistunt in sumptibus ab uno factis, fructibus perceptis, damno culpa dato, aut speciali inter socios conventionem. Ex hac *Communione* descendens *Actio, Communi dividundo* appellatur: *Directa*, si proprietates rei sit communis; *Utilis* vero, si quod aliud jus commune fuerit, veluti usufructus aut pignus. Porro Leges nolunt perpetuam *communio* induci, neque invitum in *Communione* detineri,

De quasi Contractibus. 571

neri, ne discordiæ & rixæ inter socios oriantur.

§. 374. Quarta quasi Contractus *IV. Aditio hereditatis*. Species est *Aditio hereditatis*, qua hæres adiens hæreditatem, obligatur Legatariis ad præstanda Legata, quæ a Testatore sunt relicta. Ab aliis Creditoribus hæreditariis hæres conveniri debet non ex novo quasi Contractu; sed potius ex Contractu antiquo, quo tenebatur defunctus, cujus personam hæres sustinet & repræsentat.

§. 375. Quinta quasi Contractus *V. Solutio indebiti*. Species est *Solutio indebiti*. Cum enim quis indebitum, quod per errorem se debere existimat, tanquam debitum, sui liberandi causa alteri solvit, fingitur cum altero convenisse de re soluta, si indebita apparuerit, sibi restituenda. Habet hæc solutio indebiti magnam similitudinem cum mutuo §1.). Requiritur autem, ut

O o 2 sol-

§1.) Hinc solutio indebiti etiam numeratur inter Contractus reales, quia sicut Mutuum, non potest esse efficax, nisi res, id est, solutio pecuniæ interveniat, uti habet

solvatur, quod nullo jure, nec Civili, nec Naturali debetur: deinde indebitum ex errore facti solvatur. Nam si quis sciens se non debere solvit, donare censetur: error autem juris, soluti repetitionem regulariter impedit, exceptis Minoribus, faminis, militibus & rusticis, quando in iis ignorantia juris positivi toleratur. Ex hoc quasi Contractu proficiscitur actio, quæ *Condictio indebiti*, vocatur, qua quis repetit id, quod indebite per errorem alicui solvit. Legata, quæ tanquam Ecclesiis aut aliis locis piis relicta exiguntur, & ab hærede, metuente ne lis inficiando crescat, solvuntur, repeti non possunt, licet postea constet, ea relicta non esse; censetur enim hæres causa transactionis ac pietatis respectu potiusolvere, quam ancipiti litis discrimini se committere velle §2.).

TITU.

habetur §. 1. Inst. quib. mod. re contrah. oblig. ad quem locum Interpretes passim agunt de solutione indebiti. §2.) §. fin. Inst. de obligat. quæ quasi ex contract. &c. Constitutum est, ut hæres, qui rem Ecclesiis aut Causis piis